

SWOT ANALIZA		
	KORISNO	ŠTETNO
	Snage	Slabosti
Interni faktori	<ul style="list-style-type: none"> • veliko i dugogodišnje iskustvo: <ul style="list-style-type: none"> ○ u radu s osobama s invaliditetom, ○ u oblasti ljudskih prava i zaštite od diskriminacije, ○ u oblastima obrazovanja, zapošljavanja, zdravstvene zaštite i rehabilitacije, osposobljavanja i treninga, pristupačnosti... • <i>razvijeni programi unutar UMHCG;</i> • strateško planiranje i postojanje godišnjeg Plana rada; • redovno/mjesečno planiranje aktivnosti; • razvijeni servisi usluga koje se pružaju korisnicima; • konstantan rast korisnika usluga i povjerenje u UMHCG; • trenerski tim; • uspješna istorija aktivnosti, uspješni tekući projekti; 	<ul style="list-style-type: none"> • nerijetko loše upravljanje vremenom; • neredovna razmjena informacija između pojedinih članova menadžemta; • nesamostalnost u radu većine članova_ica menadžemta ili potpuno odsustvo saradnje; • neuravnotežena razvijenost programa (od razvijenih na visokom nivou, do onih manje razvijenih i projektno “nepokreivenih”) • mali broj zaposlenih koji su obučeni za pisanje projekata i koji vladaju stranim jezicima; • nestabilno i neredovno finansiranje; • nepostojanje baze donatora na svjetskom nivou • mlad tim koji se često mijenja i koji nakon sticanja iskustva ne ostaje u UMHCG;

STRATEŠKI PLAN UMHCG

	<ul style="list-style-type: none"> • moderan i savremen način zastupanja stavova i ostvarivanja prava osoba s invaliditetom; • posvećenost menadžmenta u radu; • mlad menadžerski tim s potencijalom za rad i učenje; • otvorenost i brzo prihvatanje najnovijih dostignuća u oblasti prava OSI; • povećan broj visokoškolaca s invaliditetom; • dva vozila pristupačna korisnicima kolica. 	<ul style="list-style-type: none"> • prostorije koje nijesu u vlasništvu organizacije.
Eksterni faktori	Prilike	Prijetnje
	<ul style="list-style-type: none"> • sve veći broj korisnika usluga; • dobra medijska pokrivenost aktivnosti i odlična saradnja s medijima; • veliki prostor za djelovanje u skladu sa misijom i ciljevima; • nagrade i priznanja za UMHCG; • ugled među drugim organizacijama, institucijama, strukovnim udruženjima, pravnim licima; • usvajanje sve većeg broj propisa koji regulišu prava OSI; • članstvo u međunarodnim i regionalnim mrežama i organizacijama; 	<ul style="list-style-type: none"> • ograničavajuće i diskriminatorno zakonodavstvo u pojedinim oblastima, te visok stepen diskriminacije u praksi; • različiti pristupi drugih organizacija i institucija prema OSI što često UMHCG odvlači snagu i „vraća na početak“; • pogrešno shvatanje odgovornosti UMHCG kod korisnika usluga; • nenamjensko korišćenje sredstava iz Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje OSI od strane države; • smanjen broj donatora;

STRATEŠKI PLAN UMHCG

<ul style="list-style-type: none"> • članstva u različitim tijelima koja se bave djelovanjem NVO i pravima OSI; • pridruživanje Evropskoj uniji i pristupni pregovori; • visoka zapošljivost visokoškolaca s invaliditetom; • sve jači pokret osoba s invaliditetom; • razvoj tehnologija koje postaju dostupnije OSI.	<ul style="list-style-type: none"> • nepristupačnost objekata i površina u javnoj upotrebi; • needukovanost novinara i čest senzacionalizam; • veliki procenat OSI koji žive na granici siromaštva; • fokus na institucionalizovanim servisima podrške od strane države, a manja podrška servisima koji se odnose na osamostaljivanje korisnika.
---	---

PEST ANALIZA

Politički trendovi:

Država se još uvijek ne bavi u dovoljnoj mjeri sistemski, sistematično i u kontinuitetu osnovnim pitanjima i pravima osoba s invaliditetom. Država osobama s invaliditetom većinski pristupa kao teretu društva, onom dijelu koji treba zbrinuti. Odnos države i društva i politike koje iz njega proizilaze zasnovani su na medicinskom i modelu milosrđa što značajno otežava napredak i pozitivne promjene u duhu ljudskih prava.

Još uvijek ne postoji prava politička volja i svijest o značaju i potrebi za pronalaženje rješenja koje se tiču prava osoba s invaliditetom. S druge strane država ne pruža podršku NVO sektoru koji brojne probleme može da riješi jer ga ne gleda kao korektora, niti nekog ko može i treba da nadomjesti nedostatke sistema. Svakako je potrebno da država bude ta koja će da pruža podršku NVO sektoru u rješavanju istih ili sličnih problema, da djeluju zajednički kako bi pronašli adekvatno rješenje.

Ekonomski trendovi:

Na jednoj strani se povećava broj visokoškolaca s invaliditetom koji se zapošljavaju, a smanjuje se broj OSI koje imaju visoko obrazovanje i koje su na evidenciji Zavoda za zapošljavanje. Ipak, na drugoj strani je još uvijek veliki broj OSI koje završavaju osnovne i srednje obrazovanje i koji su dugi niz godina na evidenciji ZZZCG. Takođe, zbog ranije stečenih prava koja su uslovljavala odricanja od prava na rad, oduzimanje poslovne sposobnosti i sl. veliki broj osoba s invaliditetom živi isključivo od socijalne pomoći države, samim tim zavisi od države.

Iako Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom pruža mogućnosti i podsticaje, na tržištu rada je zastupljena segregacija, a ostvarivanje nekih prava je jako restriktivno i otežavajuće. Država nerijetko usporava ovaj proces. Dodatno loše zakonsko rješenje koje predviđa uplatu posebnih doprinosa u Fond koji je budžetska jedinica, iz koje se samo dio sredstava umjerava na aktivnosti prof.rehabilitacije i zapošljavanja OSI, a preostali iznos nenamjenski troši jer Fond nije posebno pravno lice ukazuje na neodgovornost države i uživanje beneficija od nje same na račun OSI.

Životni troškovi OSI su neuporedivo veći od troškova ostalih građana, zbog nejednakosti, diskriminacije i uskraćivanja brojnih prava posebno iz oblasti zdravstvene zaštite, rehabilitacije, socijalne sigurnosti i standarda života.

Socijalni trendovi:

Diskriminacija prema OSI je zastupljena svakodnevno. Osobama s invaliditetom još uvijek nije omogućeno nesmetano kretanje. Javne površine i institucije su nepristupačne u velikoj mjeri, uključujući i obrazovne institucije i radna mjesta. Dodatno, još uvijek veliki problem u uspostavljanju pravog odnosa prema OSI predstavljaju različiti modeli pristupa prema invaliditetu i različito djelovanje organizacija koje se bave OSI, kao i samih institucija. OSI se još uvijek samo na deklarativnom nivou pristupa s aspekta ljudskih prava, dok je u većoj mjeri uloga države i dalje usmjerena na "zbrinjavanje" a ne na omogućavanje servisa podrške koji će dovesti do izjednačavanja mogućnosti. Ipak, u poslednjih nekoliko godina pokret OSI je jači i primjetna su pozitivna stremljenja.

Tehnološki trendovi:

Iako je razvoj modernih tehnologija u ekspanziji mnoge od njih zbog prethodno navedenih socijalnih i ekonomskih trendova ostaju nedostupne OSI. Same OSI ne prepoznaju značaj njihovog korišćenja i mogućnosti i nijesu edukovane o svrsi i načinima upotrebe.

Ključni strateški ciljevi do 2020.

1. Ljudski resursi;
2. Finansijska održivost
3. Korisnici
4. Razvoj i održivost usluga
5. Tehnički kapaciteti

Potencijalne aktivnosti koje mogu doprinijeti ispunjenju ciljeva:

Uspostavljanje obavezne članarine;

Nova zakonska rješenja – iniciranje, i učešće prilikom izrade

Predpristupni nacionalni fondovi – IPA

Pronalaženje rješenja za prostorije u sopstvenom vlasništvu/ili korišćenje besplatnog prostora

Razvoj socijalnog preduzetništva

ZAINTERESOVANE STRANE, I NJIHOVA OČEKIVANJA; PARTNERI, SARADNICI I OPONENTI:

- **zaposleni UMHCG** – očekivanja se odnose na sticanje radnog iskustva iz oblasti prava osoba s invaliditetom, ugled i poštovanje od strane menadžmenta i rukovodstva, a zahtjevi se odnose na redovnu i sigurnu platu i odgovarajuće uslove rada;
- **korisnici usluga UMHCG** – očekivanja se odnose na podršku prilikom ostvarivanja prava i zadovoljavanja potreba, pružanje pravovremenih i blagovremenih informacija, na zastupanje od strane UMHCG, kao i učestvovanje u različitim aktivnostima (treninzi, motivacione radionice) koje sprovodi UMHCG, a zahtjevi se odnose na pružanje usluga u vrijeme i na način koji njima odgovara uz adekvatan kvalitet i kontinuitet usluga;
- **Vlada i ministarstva odgovorna za sprovođenje politika u oblasti invaliditeta** – očekivanja se odnose na saradnju i „realne“ zahtjeve prilikom planiranja i sprovođenja politika, ekonomičnost, a zahtjevi se odnose na sprovođenje politika od strane UMHCG uz alternativne izvore finansiranja;
- **organi i tijela lokalne samouprave** – očekivanja se odnose na saradnju i „realne“ zahtjeve prilikom planiranja i sprovođenja lokalnih politika, ekonomičnost, a zahtjevi se odnose na sprovođenje politika od strane UMHCG uz alternativne izvore finansiranja;
- **NVO koje djeluju u oblasti prava OSI, i ljudskih prava** – očekivanja se odnose na dobru saradnju i razumijevanje, razmjenu informacija i kooperativnosti, a zahtjevi se odnose na zajedničke inicijative u djelovanju usmjerenom na institucije.

- **institucije odgovorne za politiku socijalne zaštite** – njihova očekivanja se odnose na razvijen program ponude usluga, ekonomičnost i efikasnost, a zahtjevi se odnose na alternativne vidove finansiranja usluga koje UMHCG treba da pronade;
- **Skupština Crne Gore i skupštinski odbori zaduženi za prava OSI** – njihova očekivanja se odnose na podršku u procesu usvajanja zakonodavstva, razmjenu informacija i iskustva, a njihovi zahtjevi se odnose na „realna“ očekivanja prilikom usvajanja propisa;
- **institucije i akteri EU** – njihova očekivanja, a ujedno i zahtjevi se odnose na redovne i pravovremene informacije i obavještenja koja su dokumentovana i činjenično zasnovana, jasna i precizna, konsultovanje i prisustvo sastancima i sesijama;
- **mediji** – očekivanja se odnose na redovno informisanje od strane UMHCG o aktivnostima, ekskluzivitet, pravovremenost i efikasnost, a zahtjevi se odnose na razumijevanje kapaciteta medija, i podršku prilikom pripreme i selekcije informacija za javnost;
- **donatori** - očekivanja se odnose na redovno informisanje i blagovremenost u izvještavanju, a zahtjevi se odnose na inovativnost prilikom planiranja, relevantnost i aktuelnost, kao i kapacitete za sprovođenje projekata.

VAŽNA PITANJA

1. Kako osigurati da OSI, korisnici/e usluga i potencijalni korisnici/e razumiju na pravi način aktivnosti Udruženja?

- uključivanjem i omogućavanjem prakse i praktičnog rada;
- konstantnom medijskom promocijom aktivnosti Udruženja i pojavljivanjem većeg broja osoba iz menadžmenta u javnosti;
- edukacijom šire ciljne grupe;
- većim i češćim publikovanjem aktivnosti;
- terenski rad i osnivanje „mreže“ organizacija.

2. Na koji način zainteresovati članstvo/korisnike_ce usluga da se aktivno uključe u rad Udruženja?

- konstantnim održavanjem komunikacije i izvještavanjem članstva/korisnika_ca usluga o aktivnostima;
- uključivanjem članova_ica/korisnika_ica usluga u što veći broj aktivnosti Udruženja;
- „oslušivanjem“ potreba članstva/korisnika_ca usluga i razvojem aktivnosti u tom smjeru.

3. Na koji način regrutovati nove OSI u menadžment Udruženja i zadržati postojeći tim?

- promocijom postignutih rezultata Udruženja;
- angažovanjem OSI za obavljanje pojedinih aktivnosti uz obaveznu “naknadu“ za rad.

4. Na koji način osigurati redovno finansiranje aktivnosti Udruženja?

- konstantnim praćenjem donatorskih aktivnosti i pronalaženjem većeg broja raznovrsnijih donatora;
- održavanjem komunikacije i saradnje s postojećim donatorima;
- razvojem novih ideja i pronalaženjem novih donatora.

5. Kako podići nivo svijesti javnosti o sposobnostima i pravima OSI?

- analizom presklipinga i kritičkim osvrtom na javne, političke i medijske stavove o OSI
- održavanjem redovnih konferencija za štampu, izdavanjem saopštenja i slično.
- analizom političke i društvene stvarnosti u kojoj djeluje Udruženje i preduzimanjem odgovarajućih aktivnosti

6. Na koji način obezbijediti pravilno medijsko izvještavanje o temama iz oblasti invalidnosti?

- sastancima sa pojedinim novinarima i urednicima;
- konstantnim pozivanjem medija i promocijom aktivnosti;
- pozivanjem novinara i urednika kao aktivnih učesnika na Okruglim stolovima sa temama koje promovišu model zasnovan na ljudskim pravima i angažovanjem u projektima.

7. Kako podstaći zapošljavanje OSI, posebno onih koji imaju stečena prava (invalidska, porodična penzija)?

- iniciranjem izmjene zakonskih propisa;
- kampanjama o važnosti prava na rad i samostalni život.

8. Kako ostvariti i unaprijediti postojeću saradnju s državnim organima?

- Konstantnim insistiranjem na uspostavljanju i razvijanju partnerskog odnosa;
- Pristupom koji podrazumijeva konstruktivnu kritiku;
- Pozivanjem predstavnika državnih organa da posjete Udruženje .

STRATEŠKI CILJEVI PO PROGRAMIMA:

Program za obrazovanje i edukaciju

Cilj 1: Poboljšati mogućnosti za osnovno i srednje obrazovanje mladih s invaliditetom, kroz inicijarnje adekvatnih zakonskih i sistemskih rješenja i njihove primjene, edukacije, kampanje, podršku, razvoj servisa i druge aktivnosti.

Cilj 2: Podsticati i poboljšati uslove za visoko obrazovanje mladih s invaliditetom kroz monitoring i iniciranje primjene zakonskih i sistemskih rješenja, edukacije, pružanje podrške i dr.

Cilj 3: Ojačati kapacitete i učiniti održivom Studentsku savjetodavnu kancelariju

Cilj 4: Afirmisati i razviti istraživački rad Udruženja

Cilj 5: Kreirati i akreditovati i licencirati edukativne programe i servise podrške

Program za samostalni život, s potprogramima servisa podrške, ličnog osnaživanja i potprograma za školovanje pasa vodiča/pomagača

---

Cilj 1: Raditi na ostvarivanju veće samostalnosti mladih s invaliditetom kroz iniciranje i uspostavljanje servisa podrške, uključujući njihovu održivost, uz obavezan razvoj donatorskih aktivnosti.

Cilj 2: Raditi na ostvarivanju veće lične pokretljivosti i mobilnosti osoba s invaliditetom kroz edukacije, i obuke, posebno one usmjerene na korišćenje pomagala i žive asistencije inicijative, medijske kampanje i uticaj na konstantno unapređenje zakonskih rješenja.

Cilj 3: Raditi na ličnom osnaživanju mladih s invaliditetom kroz organizovanje različitih aktivnosti (radionice, seminare, ljetnje škole, otvorene dane kao i druge oblike edukacije i usluga) koje imaju za svrhu motivaciju i preuzimanje aktivne uloge u svom i životu društva osoba s invaliditetom.

Program za pristupačnosti

Cilj 1: Pružati podršku i motivisati različite aktere u cilju prilagođavanja fizičke sredine, informacija, komunikacija, informaciono - komunikacionih tehnologija i sistema, saobraćaja i javnih usluga osobama s invaliditetom uz konstantan monitoring i konsultantske usluge.

Cilj 2: Razvijati inovativne ideje i projekte u oblasti pristupačnosti, in a svim nivoima promovisati univerzalni dizajn i razmne adaptacije.

Pravni program i antidiskriminacija

Cilj 1: Promocija i zaštita ljudskih prava osoba s invaliditetom, iniciranje donošenja i izmjene propisa kao i uticaj na njihovo sprovođenje uključujući i razvoj pravnog savjetovišta i besplatne pravne pomoći.

Cilj 2: Kontinuirano praćenje primjene Konvencije UN o pravima osoba sa invaliditetom, priprema i slanje inicijativa državnim organima, različite forme analiza, praćenje standard na svjetskom nivou i izvještavanje "iz sjenke", uz konstantnu saradnju sa tijelima UN i OSI organizacijama na svjetskom nivou (IDA; EDF; WDU...)

Program za zapošljavanje i razvoj ljudskih resursa

Cilj 1: Poboljšati mogućnosti za zapošljavanje i samozapošljavanje mladih s invaliditetom uz redovne kampanje podizanja svijesti o važnosti prava na rad među OSI i njihovim porodicama.

Cilj 2: Konstantno razvijati i održavati Servis za zapošljavanje.

Program za međunarodnu saradnju

Cilj: Ostvarivati i razvijati saradnju i programe na međunarodnom nivou, s posebnim fokusom na Erasmus + osnivanjem regionalne kancelarije OSI.

CILJEVI I PODCILJEVI MENADŽMENTA

Razvoj osoblja

***Cilj:* Uspostaviti kreativan, energičan, sposoban i profesionalan tim, posvećen misiji UMHCG-a u stanju da je ostvari**

- Organizovati kurseve računara i stranih jezika;
- Organizovati treninge za pisanje projekata, marketing i prikupljanje sredstava;
- Povećati nivo znanja i vještina osoblja o javnom zastupanju i organizacijskom razvoju;
- Uspostaviti efikasne kriterijume i protokole evaluacije učinka zaposlenih;
- Povećati broj volontera UMHCG-a i usavršiti njihov nivo znanja i vještina u cilju jačanja organizacionog kapaciteta organizacije;
- Zapošljavati nove članove/osobe s invaliditetom u odnosu na potrebe;
- Razvoj i implementacija plana za motivaciju stalno zaposlenih i volontera, po mogućnosti uključujući povećanje plata i honorara.

MONITORING I EVALUACIJA

***Cilj:* Osigurati najveći mogući kvalitet usluga i aktivnosti na osnovu povratnih informacija od strane pripadnika ciljne grupe i šire javnosti**

Podciljevi:

- Uspostaviti sistem ispitivanja stepena zadovoljstva ciljne grupe uključujući evaluaciju programa i usluga u cilju eventualnog poboljšanja njihovog kvaliteta i rezultata kroz primjenu ISO standarda.
- Preispitivati i, ako je to potrebno, poboljšati sistem monitoringa i evaluacije svakih godinu dana u cilju procjene tekućih rezultata i budućeg planiranja kao i radi prilagođavanja promenljivim potrebama društva
- Osigurati primjenu godišnjeg plana svih programa kao i funkcionisanje unutrašnjeg menadžmenta
- Jednom godišnje održavati okupljanje Skupštine/zaposlenih radi planiranja budućih potreba i procjene trenutnih mogućnosti uključujući:
  - Revidiranje strateškog plana i njegovih izmjena po potrebi
  - Analiziranje promenljivosti sredine., swot, pest...

ADMINISTRACIJA I INFRASTRUKTURA

***Cilj:* Osigurati efektivnu i efikasnu administraciju**

Podciljevi:

- Uspostaviti redovno ažuriranje Baze podataka korisnika_a usluga i ciljne grupe, volontera/ki, partnera i donatora.
- Redovno održavati sastanke menadžerskog tima.
- Redovno održavati sastanke Skupštine.

MEĐUSEKTORSKA SARADNJA

Cilj: Maksimizirati nivo saradnje sa biznisom, medijima i sektorom vlade u cilju efektivnijeg odgovora na potrebe zajednice.

Podciljevi:

- Održavati postojeći i unaprjeđivati nivo saradnje s Vladom i pojedinim resorima važnim za rad Udruženja.
- Povećati saradnju sa biznis sektorom,
- Nastaviti širenje partnerstva s organizacijama sličnih profila radi postizanja zajedničkih ciljeva, podciljeva i aktivnosti,
- Razvijati projektne ideje i aktivnosti u saradnji s organizacijama koje zastupaju prava drugih manjinskih/marginalizovanih grupa

FUNDRAISING – PRIKUPLJANJE SREDSTAVA

Cilj: Obezbijediti resurse koji će osigurati sprovođenje programa i aktivnosti UMHCG-a

Podciljevi:

- Obezbijediti spoljašnje finansiranje za UMHCG, koje će rezultirati održivošću implementacije programa kroz započinjanje socijalnog preduzetništva (dostupan prevoz, štamparija...)
- Povećati učešće biznisa i drugih sektora u godišnjem budžetu UMHCG-a
- Konstantno unapređivati i održavati odnose sa donatorima.
- Stvoriti i održavati kompjuterizovanu istoriju donatorstava, redovno ažuriranje na svakih šest mjeseci.
- *Osigurati redovno finansijsko planiranje kroz izradu jednogodišnjih finansijskih planova*
- Animiranjem privrednih subjekata za finansiranje naših aktivnosti – korporativna filantropija
- Razvijanjem dovoljno privlačnih ideja za donatore.

ODNOSI SA JAVNOŠĆU I MARKETING

Cilj: Održati visoku vidljivost dostignuća, vrijednosti i standarda UMHCG-a kroz primjenu Komunikacionog plana UMHCG.

- Održavati i redovno ažurirati sadržaj na portalu www.disabilityinfo.me u cilju povećanja informisanosti javnosti o pitanjima invalidnosti
- Promovisati portal www.disabilityinfo.me sa ciljem obezbjeđivanja veće posjećenosti sajta.
- *Izraditi akcioni plan za razvoj dohodovnih djelatnosti Udruženja*
- *Razvijati internet marketing na portalu www.disabilityinfo.me u cilju obezbjeđivanja finansijske održivosti portala*